

VPRAŠALNIK BRALNE MOTIVACIJE ZA MLAJŠE UČENCE – VBM-ml

Pred teboj je vprašalnik o branju. Prosimo te, da nanj odgovoriš tako, kot velja zate. V vprašalniku ni pravih ali napačnih odgovorov.

Na posamezne trditve odgovarjaš tako, da pobarvaš enega od obrazkov:

- če zate trditev drži, pobarvaš ☺,
- če trditev včasih drži, včasih ne drži, pobarvaš ☺,
- če zate ne drži, pa pobarvaš ☹.

	Ne drži	Včasih drži, včasih ne drži	Drži
1. V branju uživam.	☹	☺	☺
2. V primerjavi z drugimi sošolci v razredu več berem.	☹	☺	☺
3. Razveselim se, če dobim knjigo za darilo.	☹	☺	☺
4. Če je knjiga zanimiva, lahko sam preberem tudi debelo knjigo.	☹	☺	☺
5. Rad berem na glas.	☹	☺	☺
6. Iz knjig se lahko veliko naučim.	☹	☺	☺
7. Knjige so zanimive.	☹	☺	☺
8. Ob branju se zabavam.	☹	☺	☺
9. Branje se mi zdi težko.	☹	☺	☺
10. Berem le, če moram.	☹	☺	☺
11. Preden grem spat, mi kdo od domačih kaj prebere (npr. kakšno zgodbo).	☹	☺	☺
12. Branje me utruja.	☹	☺	☺
13. Nekatero knjigo so zame pretežke in jih ne razumem.	☹	☺	☺
14. Berem tudi, če me nihče ne spomni.	☹	☺	☺
15. Pred spanjem rad kaj preberem.	☹	☺	☺
16. Hodim v knjižnico in si sposojam knjige.	☹	☺	☺
17. Če berem na glas, razumem, kaj sem prebral.	☹	☺	☺
18. Dobro berem na glas.	☹	☺	☺
19. Rad sodelujem pri bralni znački.	☹	☺	☺
20. Običajno berem le, če me spomnijo starši.	☹	☺	☺

Projekt: Opolnomočenje učencev z izboljšanjem bralne pismenosti in dostopa do znanja

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

21. S prijatelji in prijateljicami se rad pogovarjam o tem, kaj berem.	☹	☺	☺
22. V razredu sem med boljšimi bralci.	☹	☺	☺
23. Razumem to, kar preberem.	☹	☺	☺
24. Rad bi bolje bral.	☹	☺	☺
25. Berem tudi knjige, ki jih ni potrebno brati za šolo.	☹	☺	☺
26. Všeč mi je, ko mi kdo od domačih kaj prebere.	☹	☺	☺

Opis instrumenta

Namenjen je učencem četrtega razreda osnovne šole, pogojno uporaben za učence od tretjega do petega razreda osnovne šole.

Vprašalnik sestavlja 26 postavk, ki so se v statistični analizi¹ razporedile v tri faktorje:

1. **interes za branje,**
2. zaznavanje **branja kot težke aktivnosti (nekompetentnost za branje),**
3. **kompetentnost pri glasnem branju.**

Postavke za ugotavljanje **interesa za branje**² so:

1. V branju uživam.
2. V primerjavi z drugimi sošolci v razredu več berem.
3. Razveselim se, če dobim knjigo za darilo.
4. Če je knjiga zanimiva, lahko sam preberem tudi debelo knjigo.
6. Iz knjig se lahko veliko naučim.
7. Knjige so zanimive.
8. Ob branju se zabavam.
14. Berem tudi, če me nihče ne spomni.
15. Pred spanjem rad kaj preberem.
16. Hodim v knjižnico in si sposojam knjige.
19. Rad sodelujem pri bralni znački.
21. S prijatelji in prijateljicami se rad pogovarjam o tem, kaj berem.
25. Berem tudi knjige, ki jih ni potrebno brati za šolo.

¹ Eksploratorna faktorska analiza.

² Postavke so oštevilčene tako, kot se pojavljajo v vprašalniku.

Vprašalnik bralne motivacije za mlajše učence, *Pekljaj C., Bucik N., v: Pečjak, S., Bucik, N., Gradišar, A. in Pekljaj, C. (2006). Bralna motivacija v šoli: merjenje in razvijanje. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.*

Zaznavanje branja kot težke aktivnosti predstavljajo postavke:

9. Branje se mi zdi težko.
10. Berem le, če moram. (*pojasnitev testatorja: Berem le takrat, kadar mi učiteljica ali starši naročijo (me prisilijo), da moram nekaj prebrati*).
11. Predem grem spat, mi kdo od domačih kaj prebere (npr. kakšno zgodbo).
12. Branje me utruji.
13. Nekatere knjige so zame pretežke in jih ne razumem
20. Običajno berem le, če me spomnijo starši.
22. V razredu sem med boljšimi bralci.
23. Razumem to, kar preberem.
24. Rad bi bolje bral.

O kompetentnosti pri glasnem branju pa govorijo naslednje postavke:

5. Rad berem na glas.
17. Če berem na glas, razumem, kaj sem prebral.
18. Dobro berem na glas.
26. Všeč mi je, če mi kdo od domačih kaj prebere.

Vprašalnik ima ustrezne psihometrične značilnosti – je veljaven in zanesljiv. Zanesljivost vprašalnika smo izračunali s pomočjo Cronbachovega alfa koeficienta in ugotovili, da ima najvišjo zanesljivost prvi faktor interes za branje ($\alpha = 0,81$), manjšo drugi faktor zaznavanje branja kot težke aktivnosti ($\alpha = 0,72$), najmanjšo, vendar še zadovoljivo zanesljivost pa tretji faktor kompetentnosti pri glasnem branju ($\alpha = 0,63$).

Ključ za vrednotenje postavk in norme so v knjigi: Pečjak, S., Bucik, N., Gradišar, A. in Peklaj, C. (2006). *Bralna motivacija v šoli: merjenje in razvijanje* (str. 61–99).

Podrobnejši opis Vprašalnika bralne motivacije za mlajše učence, navodila za uporabo vprašalnika, vrednotenje in način interpretacije rezultatov so v: Pečjak, S., Bucik, N., Gradišar, A. in Peklaj, C. (2006). Bralna motivacija v šoli: merjenje in razvijanje, Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, str. 61–79.